

Avondklokje

Om veiligheidsredenen, gericht tegen de pandemie, heeft de regering van Nederland ons allemaal het nood-verbod opgelegd om 's avonds en 's nachts je huis te verlaten, geldend vanaf 23 januari 2021. Om 21 uur zit ik naar buiten te kijken en ja er is niemand te zien. Overschrijding van de avondklok wordt beboet. Na een paar minuten rijdt er een politiebusje voorbij. In slakkengang. Verder gebeurt er niets, de avond is stil.

In mijn hoofd speelt het jeugdliedje 'Avondklokje'. 'Hoort gij hoe het klokje met liefelijk klank '. In vroegere tijden luidde men de avondklok om aan te kondigen dat de poorter de stadspoort ging sluiten.

Amsterdam had avondklokken in de Oude Kerk. De nachtrust werd bewaakt door de schutterij* die verantwoordelijk was voor de nachtwacht. In 1540 vermeldde het Hamboech scutterienboeck: 'des sonnendaechs *savens* > die *boevecloc gheluyt* ...'* Tot de ochtendklok kon niemand er meer in of uit en zo werd het *boeven-kwaad* buiten de poort gehouden. De

naam schutterij is vermoedelijk ontleend aan de taak van het 'beschutten' van de burgerij. Beschermen. Misschien vergelijkbaar met de BOA's, de buitengewoon opsporingsambtenaren van nu. In de 17e eeuw groeide de stad razendsnel. Rond de nieuwe grachtengordel werd een stelsel van 26 bolwerken en 8 stadspoorten aangelegd langs de nieuwe Singelgracht, waaronder de Muiderpoort. Na instorten van de eerste poort bouwde stadsbouwmeester Cornelis Rauws in 1770 de huidige Muiderpoort in Lodewijk XVI-stijl. De poorten van de singelbolwerken gingen in die tijd om 10 uur 's avonds dicht. Volgens oude gebruiken elders in Europa werd ook het haardvuur in huis gedoofd. In het italiaans heet de avondklok 'Coprifuoco=bedek het vuur'. De Sardijnse schrijfster Grazia Deledda schrijft in 'De weg van het kwaad': 'Daar, voor hem uit, waren de donkere, stille huizen van Nuoro. Nog een paar rode lichtjes flakkerden in het donker. De avondklok luidde: het was het uur om te ruste te gaan, te dromen of om misdrijven te begaan.... '. Onbewust of bewust verdeelt zij burgers in twee dualistische partijen. *Goed en kwaad.*

Ja, de beschermende stadspoorten zijn nu verdwenen. In Amsterdam Oost zijn er op maandagavond 25 januari 2021 rellen 'anti-avondklok' ontstaan in de Indische Buurt, rond de Molukkenstraat. Er zijn vernielingen gepleegd. De ramen van restaurant Badhuis Oedipus op het Javaplein zijn ingegooid. Maarten Poorter, stadsdeelvoorzitter noemt het ontstaan van de rellen een 'hele grote tegenvaller' voor de buurt. Schadelijk. Gelukkig heerst in mijn nachtelijke Pretoriusstraat, sinds de instelling van de avondklok, een onwerkelijke rust. Er is ook sneeuw gevallen. Sneeuw dempt geluidsgolven. Geluiden zijn uitgestorven, de avond is stil.

info:

- Avondklokje [Koor Van Vergeten Liedjes 16 'Zonnetje gaat van ons scheiden..... -](#)

[YouTube](#)

- Hollanders in de Gouden Eeuw

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=sS4cJhXBAHE)

v=sS4cJhXBAHE *

- Schuttersstukken in de Hermitage

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=gnxtvHPJako)

v=gnxtvHPJako *

- Detail uit 1632 van ‘Maaltijd van schutters van de compagnie van kapitein Backer en luitenant Rogh’ door N. E. Pickenoy.

- <https://www.dbnl.org/> In 1540 vermeldde het Hamboech scutterienboeck onder meer: ‘des sonnendaechs savens die boevecloc [*boevenklok*] gheluyt met drie grote cloeken, daer xv man an gheluyt hebben een uure lanc ...’ *

- <https://hetnieuweamsterdammuseum.nl/>

- <https://schooltv.nl/video/kleding-in-de-gouden-eeuw-stijf-maar-toch-stijlvol/#q=kleding%20in%20de%20gouden%20eeuw>